

Miljösamverkan
Sverige

Årsberättelse 2009

*Nationell samverkan för bättre tillsyn –
roligt, effektivt, utvecklande*

Kontakt

Ingela Höök
031-60 52 18, 0736-60 52 18
ingela.hook@lansstyrelsen.se

Carina Lif
026-17 13 06, 070-677 13 06
carina.lif@lansstyrelsen.se

Grupparbetsplats på intranät
<http://miljoportal.intra.lst.se/miljo-samverkansverige>

Extern webbplats
www.miljosamverkansverige.se

Projektledare under 2009

Ingela Höök, Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Elin Fornbacke (t o m februari 2009),
Länsstyrelsen i Uppsala län

Carina Lif (fr o m maj 2009),
Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Gudrun Törnström, Socialstyrelsen

Styrgrupp 2009

Carl-Philip Jönsson, Länsstyrelsen i
Kronobergs län (ordf.)

Annelie Johansson, Länsstyrelsen i
Jönköpings län

Ulrika Samuelsson, Länsstyrelsen i
Västra Götalands län

Magnus Eklund, Länsstyrelsen i
Örebro län

Britt-Marie Lindström
(t o m juli 2009), Länsstyrelsen i
Västernorrlands län

Anders Nylén (fr o m oktober 2009),
Länsstyrelsen i Stockholms län

Adjungerade medlemmar i styrgruppen

Lena Callermo, Naturvårdsverket

Margareta Palmquist, Socialstyrelsen

Mötesprotokoll samt övriga handlingar finns på Miljösamverkan Sveriges grupparbetsplats.

Miljösamverkan Sverige

Miljösamverkan Sverige är ett samverkansorgan kring tillsyn och tillsynsvägledning inom miljöbalksområdet mellan Sveriges länsstyrelser, Naturvårdsverket och Socialstyrelsen. Vi arbetar projektinriktat med aktuella frågor. Samarbetet ska öka samsynen mellan länsstyrelserna och ge en mer enhetlig hantering i tillsynsfrågor över landet. Arbetet ska också stödja länsstyrelserna både i deras roll som tillsynsvägledare och som operativ tillsynsmyndighet.

Grupparbetsplats och webbplats

Miljösamverkan Sverige finns på två olika platser på webben. En grupparbetsplats med adressen <http://miljoportal.intra.lst.se/miljosamverkansverige> där alla inom länsstyrelsevärlden har behörighet att gå in. Grupparbetsplatsen används av de olika projektgrupperna och här finns mycket material. Därutöver finns en extern webbplats med adressen www.miljosamverkansverige.se. På webbplatsen publiceras information om pågående och avslutade projekt. Här finns bland annat rapportbiblioteket där även rapporter från de regionala miljösamverkansorganisationerna publiceras.

Medverkan och engagemang

Under 2009 har fyra projektledare, 39 länsstyrelsemedarbetare från 16 olika län samt en person från ett kommunalt förbund deltagit i de olika projektgrupperna.

Resultat av våra projekt 2009

Miljösamverkan Sverige arbetade under 2009 med sammanlagt tio olika projekt. Fyra av dem startade redan 2008 och avslutades under året. Ytterligare fyra projekt fortsätter över första kvartalet 2010. Utförlig dokumentation av respektive projekt finns på grupparbetsplatsen och webbplatsen.

Projekt som startade 2008

Energitorvtäkter

Projektet arbetade med att sammanställa kunskaper om arbetet med tillsyn över energitorvtäkter. Resultatet finns samlat i rapporten "Energitorvtäkter – en kunskapsammanställning för handläggare". Projektet avslutades med ett seminarium som lockade ett tjugotal täkthandläggare från länsstyrelserna.

Vattenförvaltning och kemikalier

Syftet med projektet var att synliggöra behovet av ökat samarbete mellan vattenförvaltningen och miljöskyddet samt att sätta fokus på kemikaliefrågorna. Två kunskapshöjande seminarier arrangerades där sammanlagt 100 personer från 20 olika länsstyrelser samt representanter från Generalläkaren och Naturvårdsverket deltog. Projektet resulterade även i en åtgärds katalog med förslag på hur länsstyrelserna kan utveckla arbetet.

Samla avlopp

Projektet riktade in sig mot gemensamma lösningar för enskilda avlopp samt länsstyrelsens tillsynsroll enligt lagen om allmänna vattentjänster. Tre handledningar arbetades, helt eller delvis, fram inom projektet. Två som främst riktar sig till kommunerna och en som främst riktar sig till länsstyrelserna.

”Planera vatten och avlopp – vad lagen säger och hur den kommunala planeringen kan gå till”

”Samla avlopp – en exempelsamling om VA-strategier och planeringsverktyg för VA”

”Tillsyn enligt lagen om allmänna vattentjänster – en vägledning för länsstyrelserna”

Biotopskydd

Projektgruppen beslöt i ett tidigt skede att koncentrera sig på prövningen av biotopskyddet då det fanns många oklarheter här. Oklarheter som behövde klargöras innan tillsynsfrågorna kunde behandlas. Inriktningen blev därför att försöka ta ställning i avvägningar om prövningsfrågor som handlar om det generella biotopskyddet. Under året som följde arbetade man fram rapporten ”Biotopskydd – bråkiga begrepp” som syftar till att ge möjlighet till ökad kunskap på länsstyrelserna och förbättra samsynen dem emellan.

Projekt som startade 2009

Riskhantering vid miljöfarliga verksamheter

Projektet inriktar sig i första hand på att motivera och höja kompetensen om riskhantering hos dem som arbetar med tillsyn av miljöfarliga verksamheter. För att åstadkomma detta arbetar projektgruppen fram vägledningmaterial med målet att det även kan användas i länsstyrelsernas tillsynsvägledning. Projektgruppen bygger också en webbplats för länsstyrelserna där praktiskt stöd för tillsyn görs tillgängligt. I slutet av april 2010 anordnas ett seminarium då bland annat webbplatsen lanseras.

Informationsmaterial för vattenverksamheter

Målet för projektet är att fram lättillgängligt material som riktar sig till entreprenörer som utför arbete i vatten. Vi fokuserar på grävning, muddring och utfyllnad och tar hjälp av material som redan utvecklats i olika län. När informationsmaterialet är färdigt planeras en gemensam informationskampanj vid länsstyrelserna med start den 22 mars 2010, det vill säga den Internationella vattendagen.

Metodstöd hälsoskydd

Arbetet i projektet har inriktats på att länsstyrelsernas uppföljning och utvärdering av kommunernas operativa hälsoskyddstillsyn ska ske i enlighet med Socialstyrelsens metodstöd. I november 2009 genomfördes en workshop om tillämpning av metodstödet som samlade deltagare från 14 olika länsstyrelser. Fokus under workshopen var övningar i form av ett fingerat kommunbesök. Resultatet av projektet finns samlat i rapporten ”Metodstöd hälsoskydd – slutredovisning”.

- **Hittills publicerade rapporter från Miljösamverkan Sverige 2006**
- Vägledning för hantering av markavvattning
- Vägledning för muddring och kvittblivning av muddringsmassor
- Efterbehandling av täkter – en för-täkt vägledning
- **2007**
- Exempelsamling för utredning av tillsynsbehov samt tillsynsplaner – för länsstyrelsernas naturvårdsarbete
- Energifrågor vid tillsyn – handledning
- Klassificering av farligt avfall – PM med beräkningsexempel
- Tillsynsmetoder vattenverksamheter – exempelsamling
- Anmälan om vattenverksamheter – handlägningsfrågor
- **2008**
- Hotade arter i alternativ medicin – vägledning och underlag för tillsyn
- Regional tillsynsvägledning – planering och utveckling
- Information till dig som har avfall som behöver deponeras – broschyr
- Tillsyn av mottagningskriterier för avfall till deponi – checklista
- **2009**
- Energitorvtäkter – en kunskaps-sammansättning för handläggare
- Vattenförvaltning och kemikalier – slutredovisning
- Planera vatten och avlopp – vad lagen säger och hur den kommunala planeringen kan gå till
- Samla avlopp – en exempelsamling om VA-strategier och planeringsverktyg för VA
- Tillsyn enligt lagen om allmänna vattentjänster – en vägledning för länsstyrelserna
- Metodstöd hälsoskydd – slutredovisning
- **2010**
- Biotopskydd – bråkiga begrepp

Under 2010 arbetar Miljösamverkan Sverige med följande projekt

Riskhantering vid miljöfarliga verksamheter

Informationsmaterial för vattenverksamheter

Tillsyn för god ekologisk status

Den optimala tillsynsplanen

Avfall och avfallsförbränning

Länsstyrelserna och skyddet av människors hälsa

Tillsynsutbildning

Utveckling och fördjupning av kommunikationsarbetet

Samverkan med regional miljösamverkan

Projektledarna deltar i ett nätverk tillsammans med de regionala miljösamverkansorganisationerna. På www.miljosamverkan.se/alla finns samtliga regionala organisationer presenterade. Under året har vi träffats två gånger för erfarenhetsutbyte och samarbete. Det uppstår ofta missförstånd varför det är angeläget att påpeka att Miljösamverkan Sverige inte har någon överordnad roll i nätverket.

Små avlopp och VA i samlad bebyggelse

Länsstyrelserna har under senare år arbetat med att ta fram metoder och planeringsunderlag för att minska miljöpåverkan på havsmiljön från enskilda avlopp. Miljösamverkan Sverige arrangerade i oktober 2009 tre seminarier med syftet att sprida information om resultatet av arbetet samt visa på goda exempel. Seminarierna genomfördes i Göteborg, Stockholm och Hässleholm. Sammanlagt deltog drygt 300 personer, i huvudsak kommunala tjänstemän. Dokumentationen finns samlad på vår webbplats.

Tillsyn för god ekologisk status

Hösten 2009 startade arbetet med projektet Tillsyn för god ekologisk status. Målgruppen för projektet är handläggare vid länsstyrelserna samt tillsynsvägledningsansvariga vid centrala myndigheter. Syftet är att höja kunskapsnivån om miljö kvalitetsnormer för vatten. I februari och mars 2010 genomförs ett seminarium vid fyra olika tillfällen på följande orter: Växjö, Västerås, Göteborg och Umeå.

Utveckling och fördjupning av kommunikationsarbetet

Under året har Miljösamverkan Sverige arbetat fram en kommunikationsplan med tillhörande aktiviteter. Planen har två syften. Det första är att miljösamverkan ska bli en del av länsstyrelsernas vardag så att de insatta resurserna nyttjas på bästa sätt. Det andra syftet är att underlätta samarbetet mellan de myndigheter som redan ingår i miljösamverkan och eventuellt tillkommande myndigheter.

